

**DECIZIA (UE) 2022/2424 A COMISIEI****din 5 decembrie 2022**

**privind coerența obiectivelor de performanță incluse în proiectul de plan de performanță revizuit prezentat de România în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a treia perioadă de referință**

[notificată cu numărul C(2022) 8740]

**(Numai textul în limba română este autentic)**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic european (regulamentul-cadru) <sup>(1)</sup>, în special articolul 11 alineatul (3) litera (c),

având în vedere Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei din 11 februarie 2019 de instituire a unui sistem de performanță și de tarify în cadrul cerului unic european și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 390/2013 și (UE) nr. 391/2013 <sup>(2)</sup>, în special articolul 15 alineatul (2),

întrucât:

**CONSIDERAȚII GENERALE**

- (1) În conformitate cu articolul 10 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, statele membre au obligația de a elabora planuri de performanță, fie la nivel național, fie la nivelul blocurilor funcționale de spațiu aerian („FAB”), care trebuie să includă obiective de performanță obligatorii pentru fiecare perioadă de referință a sistemului de performanță pentru serviciile de navigație aeriană și pentru funcțiile de rețea. Aceste obiective de performanță trebuie să fie coerente cu obiectivele la nivelul Uniunii adoptate de Comisie pentru perioada de referință vizată.
- (2) Obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru a treia perioadă de referință (PR3) au fost stabilite inițial în Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/903 a Comisiei <sup>(3)</sup>. Întrucât respectivele obiective de performanță la nivelul Uniunii și proiectele de planuri de performanță pentru PR3 prezentate ulterior în octombrie 2019 de statele membre au fost elaborate înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19 în martie 2020, acestea nu au ținut cont de reducerea considerabilă a traficului aerian cauzată de măsurile luate de statele membre și de țările terțe pentru a limita răspândirea pandemiei.
- (3) Ca răspuns la impactul pandemiei de COVID-19 asupra furnizării de servicii de navigație aeriană, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1627 al Comisiei <sup>(4)</sup> prevede măsuri excepționale pentru PR3, care derogă de la dispozițiile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/317. La 2 iunie 2021, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891 a Comisiei <sup>(5)</sup> de stabilire a obiectivelor revizuite de performanță la nivelul Uniunii pentru PR3. Pe această bază, în octombrie 2021, statele membre au prezentat Comisiei proiecte de planuri de performanță care conțin obiective de performanță locale revizuite pentru PR3.

<sup>(1)</sup> JO L 96, 31.3.2004, p. 1.

<sup>(2)</sup> JO L 56, 25.2.2019, p. 1.

<sup>(3)</sup> Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/903 a Comisiei din 29 mai 2019 de stabilire a obiectivelor de performanță la nivelul Uniunii aferente rețelei de management al traficului aerian pentru a treia perioadă de referință, care începe la 1 ianuarie 2020 și se încheie la 31 decembrie 2024 (JO L 144, 3.6.2019, p. 49).

<sup>(4)</sup> Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1627 al Comisiei din 3 noiembrie 2020 privind măsurile excepționale pentru a treia perioadă de referință (2020-2024) a sistemului de performanță și de tarify din cadrul Cerului unic european luate în contextul pandemiei de COVID-19 (JO L 366, 4.11.2020, p. 7).

<sup>(5)</sup> Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891 a Comisiei din 2 iunie 2021 de stabilire a obiectivelor revizuite de performanță la nivelul Uniunii aferente rețelei de management al traficului aerian pentru a treia perioadă de referință (2020-2024) și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2019/903 (JO L 195, 3.6.2021, p. 3).

- (4) Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728 a Comisiei <sup>(6)</sup> s-a adresat Belgiei, Germaniei, Greciei, Franței, Ciprului, Letoniei, Luxemburgului, Maltei, Țărilor de Jos, României și Suediei. În decizia respectivă, Comisia a constatat că obiectivele de performanță în domeniul rentabilității pentru serviciile de rută incluse în proiectul de plan de performanță pentru PR3 al României nu sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii și a emis recomandări pentru revizuirea obiectivelor respective.
- (5) Ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care a început la 24 februarie 2022, Uniunea a impus măsuri restrictive prin care interzice transportatorilor aerieni ruși, oricărei aeronave înmatriculate în Rusia și oricărei aeronave care nu este înmatriculată în Rusia dar este deținută sau închiriată sau controlată în alt mod de o persoană fizică sau juridică, entitate sau organism rus să aterizeze pe teritoriul Uniunii și să decoleze de pe acesta sau să îl survoleze. Aceste măsuri restrictive și contramăsurile adoptate de Rusia au determinat modificări ale traficului aerian în spațiul aerian european. Anumite state membre au fost grav afectate de o reducere semnificativă a numărului de survoluri în spațiul aerian aflat în responsabilitatea lor. Cu toate acestea, la nivelul Uniunii, impactul observat asupra numărului de zboruri a fost limitat, ceea ce contrastează cu reducerea drastică a traficului aerian în întreaga Europă care a rezultat în urma izbucnirii pandemiei de COVID-19.
- (6) La 13 iulie 2022, România a transmis Comisiei un proiect de plan de performanță revizuit pentru PR3 (denumit în continuare „proiectul de plan de performanță revizuit”).
- (7) Organismul de evaluare a performanței, care asistă Comisia la implementarea sistemului de performanță în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 549/2004, a prezentat Comisiei un raport care conține evaluarea sa cu privire la proiectul de plan de performanță revizuit.
- (8) În conformitate cu articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia, ținând seama de circumstanțele locale, a evaluat coerența obiectivelor de performanță locale incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României pe baza criteriilor de evaluare prevăzute la punctul 1 din anexa IV la regulamentul respectiv. În ceea ce privește fiecare domeniu-cheie de performanță și obiectivele de performanță aferente, Comisia și-a completat evaluarea prin revizuirea elementelor prevăzute la punctul 2 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.
- (9) Previziunile de bază privind traficul ale Serviciului de statistică și previziuni al Eurocontrol („STATFOR”) publicate în iunie 2022 țin seama de evoluția circumstanțelor în ceea ce privește traficul aerian în spațiul aerian european. Pe baza acestor previziuni, Comisia observă că România ar urma să înregistreze mișcări de aeronave suplimentare în spațiul său aerian în restul PR3 din cauza variațiilor fluxurilor de trafic aerian cauzate de războiul purtat de Rusia în Ucraina. Această situație nu modifică însă în mod semnificativ condițiile operaționale pentru serviciile de navigație aeriană din România și nu are un impact negativ asupra proiectului său de plan de performanță revizuit.

## EVALUAREA COMISIEI

### Evaluarea obiectivelor de performanță în domeniul-cheie de performanță al siguranței

- (10) Pentru domeniul-cheie de performanță al siguranței, Comisia a evaluat coerența obiectivelor prezentate de România în ceea ce privește eficacitatea managementului siguranței furnizorilor de servicii de navigație aeriană („ANSP”) în conformitate cu punctul 1.1 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.

<sup>(6)</sup> Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728 a Comisiei din 13 aprilie 2022 privind lipsa de coerență a anumitor obiective de performanță incluse în proiectele de planuri de performanță la nivel național și la nivel de bloc funcțional de spațiu aerian prezentate de Belgia, Germania, Grecia, Franța, Cipru, Letonia, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, România și Suedia în temeiul Regulamentului (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a treia perioadă de referință și care prevede recomandări pentru revizuirea obiectivelor respective (JO L 135, 12.5.2022, p. 4).

- (11) Obiectivele de performanță locale în domeniul siguranței propuse de România în ceea ce privește eficacitatea managementului siguranței, defalcate pe obiective de management al siguranței și exprimate ca nivel de implementare, sunt următoarele:

| România                                           | Obiective privind eficacitatea managementului siguranței, exprimate ca nivel de implementare, variind de la nivelul A la nivelul D ale Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației |      |      |      |                                     |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|-------------------------------------|
| Furnizorul de servicii de navigație aeriană vizat | Obiectiv de management al siguranței                                                                                                                                                       | 2022 | 2023 | 2024 | Obiective la nivelul Uniunii (2024) |
| ROMATSA                                           | Politica și obiectivele în domeniul siguranței                                                                                                                                             | C    | C    | C    | C                                   |
|                                                   | Managementul riscurilor la adresa siguranței                                                                                                                                               | C    | C    | D    | D                                   |
|                                                   | Asigurarea siguranței                                                                                                                                                                      | C    | C    | C    | C                                   |
|                                                   | Promovarea siguranței                                                                                                                                                                      | C    | C    | C    | C                                   |
|                                                   | Cultura siguranței                                                                                                                                                                         | C    | C    | C    | C                                   |

- (12) Obiectivele de performanță în domeniul siguranței propuse de România pentru furnizorul de servicii de navigație aeriană, și anume ROMATSA, sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.
- (13) Comisia ia act de faptul că proiectul de plan de performanță revizuit prezentat de România stabilește măsuri pentru ROMATSA în vederea atingerii obiectivelor de siguranță locale, inclusiv punerea în aplicare a unor proceduri și procese interne de monitorizare a siguranței pentru îmbunătățirea continuă a eficacității managementului siguranței.
- (14) Prin urmare, în lumina considerentelor 11, 12 și 13 și având în vedere că obiectivele de performanță în domeniul siguranței la nivelul Uniunii stabilite în Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891 trebuie atinse până în ultimul an al PR3, și anume 2024, obiectivele din domeniul-cheie de performanță al siguranței incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.

#### Evaluarea obiectivelor de performanță în domeniul-cheie de performanță al mediului

- (15) Pentru domeniul-cheie de performanță al mediului, coerența obiectivelor prezentate de România în ceea ce privește eficiența medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale a fost evaluată în conformitate cu punctul 1.2 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. În consecință, obiectivele propuse incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României au fost comparate cu valorile de referință pentru eficiența zborului orizontal pe rută pertinente stabilite în Planul de îmbunătățire a rețelei europene de rute (ERNIP) disponibil la 2 iunie 2021, data adoptării obiectivelor revizuite de performanță la nivelul Uniunii pentru PR3.
- (16) În ceea ce privește anul 2020, obiectivul de performanță la nivelul Uniunii pentru PR3 în domeniul-cheie de performanță al mediului, care a fost stabilit inițial în Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/903, înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, nu a fost revizuit prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891, având în vedere că perioada de aplicare a obiectivului respectiv expirase și că punerea sa în aplicare devenise, prin urmare, definitivă, nelăsând nicio posibilitate de ajustări retroactive. În mod similar, obiectivele locale de performanță în domeniul mediului pentru anul 2021 stabilite de statele membre în proiectele de planuri de performanță prezentate în octombrie 2021 nu pot fi modificate retroactiv în proiectele de planuri de performanță revizuite. Prin urmare, coerența obiectivelor locale de performanță în domeniul mediului cu obiectivele de performanță corespunzătoare la nivelul Uniunii trebuie evaluată în raport cu anii 2022, 2023 și 2024.

- (17) Obiectivele de performanță în domeniul-cheie de performanță al mediului propuse de România și valorile de referință naționale corespunzătoare pentru PR3 din ERNIP, exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale, sunt următoarele:

| România                                                                                                                                                      | 2022          | 2023          | 2024          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Obiective în domeniul-cheie de performanță al mediului</b> , exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale | <b>2,05 %</b> | <b>2,05 %</b> | <b>2,05 %</b> |
| Valori de referință                                                                                                                                          | 2,05 %        | 2,05 %        | 2,05 %        |

- (18) Comisia observă că obiectivele de mediu propuse de România sunt egale cu valorile de referință naționale corespunzătoare pentru fiecare dintre anii 2022, 2023 și 2024.
- (19) Comisia ia act de faptul că, în proiectul său de plan de performanță revizuit, România a prezentat măsuri pentru atingerea obiectivelor de mediu locale, printre care se numără participarea sa la inițiativa privind spațiul aerian cu rute libere pentru Europa de Sud-Est (*South East Europe Free Route Airspace*), intensificarea cooperării transfrontaliere, un plan de tranziție pentru punerea în aplicare a navigației bazate pe performanță și modificări ale configurației sectoarelor operaționale pentru a îmbunătăți utilizarea spațiului aerian.
- (20) Prin urmare, având în vedere considerentele 17, 18 și 19, obiectivele din domeniul-cheie de performanță al mediului incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.

#### Evaluarea obiectivelor de performanță în domeniul-cheie de performanță al capacității

- (21) Pentru domeniul-cheie de performanță al capacității, coerența obiectivelor prezentate de România în ceea ce privește întârzierea în managementul fluxurilor de trafic aerian (ATFM) medie pe rută per zbor a fost evaluată în conformitate cu punctul 1.3 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. În consecință, obiectivele propuse incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României au fost comparate cu valorile de referință pertinente stabilite în Planul de administrare a rețelei disponibil la 2 iunie 2021, data adoptării obiectivelor revizuite de performanță la nivelul Uniunii pentru PR3.
- (22) În ceea ce privește anul 2020, obiectivul de performanță la nivelul Uniunii pentru PR3 în domeniul-cheie de performanță al capacității, care a fost stabilit inițial în Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/903, înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, nu a fost revizuit prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891, având în vedere că perioada de aplicare a obiectivului respectiv expirase și că punerea sa în aplicare devenise, prin urmare, definitivă, nelăsând nicio posibilitate de ajustări retroactive. În mod similar, obiectivele locale de performanță în domeniul capacității pentru anul 2021 stabilite de statele membre în proiectele de planuri de performanță prezentate în octombrie 2021 nu pot fi modificate retroactiv în proiectele de planuri de performanță revizuite. Prin urmare, coerența obiectivelor locale de performanță în domeniul capacității cu obiectivele de performanță corespunzătoare la nivelul Uniunii trebuie evaluată în raport cu anii 2022, 2023 și 2024.
- (23) Obiectivele de capacitate pentru serviciile de rută propuse de România pentru PR3, exprimate în minute de întârziere ATFM per zbor, și valorile de referință corespunzătoare din Planul de administrare a rețelei sunt următoarele:

| România                                                                                                            | 2022        | 2023        | 2024        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Obiective în domeniul-cheie de performanță al capacității</b> , exprimate în minute de întârziere ATFM per zbor | <b>0,04</b> | <b>0,04</b> | <b>0,04</b> |
| Valori de referință                                                                                                | 0,04        | 0,04        | 0,04        |

- (24) Comisia observă că obiectivele de capacitate propuse de România sunt egale cu valorile de referință naționale corespunzătoare pentru fiecare dintre anii 2022, 2023 și 2024.

- (25) Comisia observă că România a prezentat măsuri pentru atingerea obiectivelor de capacitate locale pentru serviciile de rută în proiectul de plan de performanță revizuit. Aceste măsuri includ implementarea unui nou sistem de management al traficului aerian, configurarea spațiului aerian axată pe implementarea spațiului aerian cu rute libere și a conceptelor de utilizare flexibilă a spațiului aerian, precum și recrutarea și formarea de noi controlori de trafic aerian.
- (26) Prin urmare, având în vedere considerentele 23, 24 și 25, obiectivele din domeniul-cheie de performanță al capacității incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.

#### Revizuirea obiectivelor de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală

- (27) În ceea ce privește aeroporturile care intră sub incidența Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/317 în temeiul articolului 1 alineatele (3) și (4) din regulamentul respectiv, Comisia și-a completat evaluarea obiectivelor de capacitate pentru serviciile de rută cu o revizuire a obiectivelor de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală, în conformitate cu punctul 2.1 litera (b) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. Aceste obiective nu suscită preocupări în ceea ce privește România.

#### Evaluarea obiectivelor de performanță revizuite în domeniul-cheie de performanță al rentabilității

- (28) În Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728, Comisia a concluzionat că obiectivele de rentabilitate pentru serviciile de rută propuse incluse în proiectul de plan de performanță al României prezentat în 2021 nu sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii. România a propus obiective revizuite de rentabilitate pentru serviciile de rută în proiectul său de plan de performanță revizuit.
- (29) Tabelul de mai jos prezintă obiectivele inițiale de performanță în domeniul rentabilității pentru serviciile de rută pentru PR3 în ceea ce privește zona tarifară a României, astfel cum figurează în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021, și obiectivele de performanță revizuite corespunzătoare incluse în proiectul de plan de performanță revizuit prezentat în 2022:

| Zona tarifară de rută a României                                                                                                                                                                                                        | Valoare de referință 2014 | Valoare de referință 2019 | 2020-2021  | 2022       | 2023       | 2024       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|------------|------------|------------|------------|
| Obiectivele inițiale de rentabilitate pentru serviciile de rută (incluse în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021), exprimate în cost unitar determinat pentru serviciile de rută (în termeni reali la prețurile din 2017) | 165,00 RON                | 155,38 RON                | 298,87 RON | 191,50 RON | 174,25 RON | 174,33 RON |
|                                                                                                                                                                                                                                         | 36,1-3 EUR                | 34,0-3 EUR                | 65,4-5 EUR | 41,9-4 EUR | 38,1-6 EUR | 38,18 EUR  |
| Obiectivele revizuite de rentabilitate pentru serviciile de rută (incluse în proiectul de plan de performanță revizuit), exprimate în cost unitar determinat pentru serviciile de rută (în termeni reali la prețurile din 2017)         | 165,00 RON                | 155,38 RON                | 298,87 RON | 179,53 RON | 163,47 RON | 160,39 RON |
|                                                                                                                                                                                                                                         | 36,1-3 EUR                | 34,0-3 EUR                | 65,4-5 EUR | 39,3-2 EUR | 35,8-0 EUR | 35,13 EUR  |

- (30) Comisia observă că România și-a revizuit obiectivele locale de rentabilitate pentru anii 2022, 2023 și 2024. Aceste obiective au ca rezultat, în comparație cu proiectul de plan de performanță prezentat în 2021, un cost unitar determinat global („DUC”) care este cu 6,9 % mai mic în 2022, 2023 și 2024 și cu 5,4 % mai mic pe parcursul PR3 în ansamblu. Aceste reduceri ale DUC rezultă din revizuirea în sens crescător a ipotezelor privind traficul utilizate în proiectul de plan de performanță revizuit pentru anii 2022, 2023 și 2024, care sunt parțial contrabalansate de o creștere a costurilor determinate pentru anii 2023 și 2024.

- (31) Comisia observă că ipotezele privind traficul utilizate în proiectul de plan de performanță revizuit se bazează pe previziunile de bază privind traficul ale serviciului STATFOR al Eurocontrol publicate în iunie 2022. Tabelul următor compară previziunile în materie de unități de servicii de rută pentru zona tarifară pentru anii 2022, 2023 și 2024 cu cifrele incluse în proiectul de plan de performanță:

| <b>Zona tarifară de rută a României</b>                                                                                                                        | <b>2022</b>    | <b>2023</b>     | <b>2024</b>     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------------|-----------------|
| <i>Previziunile inițiale privind traficul (incluse în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021), exprimate în mii de unități de servicii de rută</i> | 4 360          | 5 022           | 5 269           |
| <b>Previziunile actualizate privind traficul</b> (incluse în proiectul de plan de performanță revizuit), exprimate în mii de unități de servicii de rută       | <b>4 583</b>   | <b>5 531</b>    | <b>5 825</b>    |
| <b>Diferență</b>                                                                                                                                               | <b>+ 5,1 %</b> | <b>+ 10,1 %</b> | <b>+ 10,6 %</b> |

- (32) În comparație cu proiectul de plan de performanță prezentat în 2021, creșterile anuale ale numărului de unități de servicii pentru anii 2022, 2023 și 2024 se situează între 5 % și 11 %.
- (33) Costurile determinate revizuite pentru anii 2022, 2023 și 2024, exprimate în termeni reali la prețurile din 2017, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

| <b>Zona tarifară de rută a României</b>                                                                                                      | <b>2022</b>      | <b>2023</b>      | <b>2024</b>      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| <i>Costurile determinate inițiale în termeni reali la prețurile din 2017 (incluse în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021)</i> | 835 M RON        | 875 M RON        | 919 M RON        |
| <b>Costurile determinate revizuite în termeni reali la prețurile din 2017</b> (incluse în proiectul de plan de performanță revizuit)         | <b>823 M RON</b> | <b>904 M RON</b> | <b>934 M RON</b> |
| <b>Diferență</b>                                                                                                                             | <b>- 1,5 %</b>   | <b>+ 3,3 %</b>   | <b>+ 1,7 %</b>   |

- (34) Proiectul de plan de performanță revizuit cuprinde o previziune actualizată privind inflația pentru România pentru anii 2022, 2023 și 2024, astfel cum figurează în tabelul următor:

| <b>Zona tarifară de rută a României</b>                                                                                                                                     | <b>2022</b>              | <b>2023</b>              | <b>2024</b>              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicele inițial al inflației, cu variația anuală estimată a inflației indicată între paranteze (date incluse în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021)</i> | 116,1<br>(2,1 %)         | 119,1<br>(2,6 %)         | 122,2<br>(2,6 %)         |
| <b>Indicele revizuit al inflației</b> , cu variația anuală a inflației indicată între paranteze (date incluse în proiectul de plan de performanță revizuit)                 | <b>125,9<br/>(9,3 %)</b> | <b>130,9<br/>(4,0 %)</b> | <b>134,8<br/>(3,0 %)</b> |

- (35) Ca urmare a actualizării previziunilor privind inflația, costurile determinate revizuite în termeni nominali ar urma să crească substanțial, în special pentru anii 2023 și 2024, după cum urmează:

| Zona tarifară de rută a României                                                                                          | 2022               | 2023               | 2024               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| <i>Costurile determinate inițiale în termeni nominali (incluse în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021)</i> | 946 M RON          | 1 013 M RON        | 1 088 M RON        |
| <b>Costurile determinate revizuite în termeni nominali (incluse în proiectul de plan de performanță revizuit)</b>         | <b>1 000 M RON</b> | <b>1 138 M RON</b> | <b>1 209 M RON</b> |
| <b>Diferență</b>                                                                                                          | <b>+ 5,7 %</b>     | <b>+ 12,3 %</b>    | <b>+ 11,0 %</b>    |

- (36) Comisia a evaluat coerența obiectivelor revizuite în materie de rentabilitate propuse de România pe baza criteriilor prevăzute la punctul 1.4 literele (a), (b) și (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.
- (37) În ceea ce privește punctul 1.4 litera (a) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că tendința costului unitar determinat pentru serviciile de rută la nivelul zonei tarifare, de +0,8 % pe durata PR3, reprezintă o performanță mai bună decât tendința de la nivelul Uniunii pentru aceeași perioadă, de +1,0 %. Comisia observă că aceasta constituie o îmbunătățire față de tendința costului unitar determinat de +2,9 % calculată pe baza proiectului de plan de performanță prezentat în 2021.
- (38) În ceea ce privește punctul 1.4 litera (b) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că tendința costului unitar determinat pe termen lung pentru serviciile de rută la nivelul zonei tarifare pe durata celei de a doua perioade de referință („PR2”) și a PR3, de -0,3 %, este cu mult sub tendința pe termen lung la nivelul Uniunii pentru aceeași perioadă, de -1,3 %. Comisia observă că aceasta constituie totuși o îmbunătățire față de tendința costului unitar determinat pe termen lung de +0,6 % calculată pe baza proiectului de plan de performanță prezentat în 2021.
- (39) În ceea ce privește punctul 1.4 litera (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că valoarea de referință a României pentru costul unitar determinat, de 34,03 EUR la prețurile din 2017, este cu 14,6 % mai scăzută decât valoarea de referință medie, de 39,84 EUR în EUR2017, a grupului comparativ relevant.
- (40) Este clar că obiectivele de rentabilitate revizuite ale României conduc la o tendință a costului unitar determinat pe parcursul PR3 care reprezintă o performanță mai bună decât tendința corespunzătoare de la nivelul Uniunii. În plus, DUC revizuit al României pentru 2024 este mai mic decât valoarea de referință pentru 2014, ceea ce demonstrează o reducere a DUC pe parcursul PR2 și PR3, chiar dacă tendința DUC pe termen lung la nivelul Uniunii nu este respectată. În fine, România demonstrează o performanță bună în materie de rentabilitate în ceea ce privește valoarea de referință pentru 2019, care este semnificativ mai mică decât media grupului comparativ relevant. Prin urmare, Comisia consideră că, în ceea ce privește România, abaterea de la tendința DUC pe termen lung la nivelul Uniunii menționată în considerentul 38 nu împiedică coerența obiectivelor de performanță în domeniul rentabilității cu obiectivele de performanță în domeniul rentabilității la nivelul Uniunii.
- (41) În consecință, Comisia consideră că, în ansamblu, România a dat curs în mod adecvat recomandărilor prevăzute la articolul 3 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728 în ceea ce privește revizuirea obiectivelor sale de performanță locale în domeniul rentabilității.
- (42) Având în vedere considerentele 29-41, obiectivele din domeniul-cheie de performanță al rentabilității incluse în proiectul de plan de performanță revizuit al României trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.

#### **Revizuirea obiectivelor de rentabilitate revizuite pentru serviciile de navigație aeriană terminală**

- (43) În ceea ce privește aeroporturile care intră sub incidența Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/317 în temeiul articolului 1 alineatele (3) și (4) din regulamentul respectiv, Comisia și-a completat evaluarea obiectivelor de rentabilitate pentru serviciile de rută cu o revizuire a obiectivelor de rentabilitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală, în conformitate cu punctul 2.1 litera (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.

- (44) În Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728, Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la obiectivele de rentabilitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală propuse de România în proiectul de plan de performanță prezentat în 2021 și a considerat că România trebuie să ofere mai multe justificări pentru obiectivele respective sau să le revizuiască în sens descrescător. Cu toate acestea, Comisia observă că, în schimb, România a revizuit aceste obiective în sens crescător pentru anii 2022 și 2023, inclusiv o creștere a costurilor determinate în termeni reali pentru anul 2023.
- (45) Comisia observă că tendința DUC pentru serviciile de navigație aeriană terminală din România, de +4,2 % pe parcursul PR3, depășește atât tendința DUC pentru serviciile de rută, de +0,8 % pe parcursul PR3, cât și tendința reală a DUC pentru serviciile de navigație aeriană terminală de -3,1 % observată pe parcursul PR2. În plus, tendința DUC pentru serviciile de navigație aeriană terminală din PR3 s-a îmbunătățit doar marginal în comparație cu proiectul de plan de performanță al României prezentat în 2021, în care s-a observat o tendință a DUC pentru serviciile de navigație aeriană terminală de +4,3 %.
- (46) Prin urmare, având în vedere considerentele 44 și 45, Comisia concluzionează că obiectivele de performanță revizuite ale României în domeniul rentabilității pentru serviciile de navigație aeriană terminală continuă să dea naștere unor preocupări. Comisia își reiterează așadar opinia potrivit căreia România trebuie să revizuiască în sens descrescător obiectivele respective sau să furnizeze justificări adecvate pentru acestea, inclusiv pentru creșterea costurilor determinate pentru anul 2023. România trebuie să abordeze aceste preocupări în contextul adoptării planului său de performanță final în temeiul articolului 16 litera (a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.

**Revizuirea sistemelor de stimulente menționate la articolul 11 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, în completarea evaluării de către Comisie a obiectivelor de capacitate**

- (47) În conformitate cu punctul 2.1 litera (f) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia și-a completat evaluarea obiectivelor de capacitate cu o revizuire a sistemelor de stimulente menționate la articolul 11 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. În acest sens, Comisia a examinat dacă sistemele de stimulente propuse îndeplinesc cerințele de fond prevăzute la articolul 11 alineatele (1) și (3) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.
- (48) În Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728, Comisia a concluzionat că România trebuie să își revizuiască sistemul de stimulente pentru realizarea obiectivelor de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală, astfel încât dezavantajul financiar maxim care decurge din sistemul de stimulente respectiv să fie stabilit la un nivel care să aibă un impact semnificativ asupra veniturilor expuse riscului. Comisia observă că România și-a revizuit sistemul de stimulente pentru realizarea obiectivelor de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală prin stabilirea dezavantajului financiar maxim rezultat la un nivel egal cu 1 % din costurile determinate. Revizuirea răspunde preocupărilor exprimate de Comisie în Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/728. Comisia nu are alte observații cu privire la sistemele de stimulente prevăzute în proiectul de plan de performanță revizuit al României.

**CONCLUZIE**

- (49) Având în vedere cele de mai sus, Comisia constată că obiectivele de performanță incluse în proiectul de plan de performanță revizuit prezentat de România sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

*Articolul 1*

Obiectivele de performanță incluse în proiectul de plan de performanță revizuit prezentat de România în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 549/2004, enumerate în anexa la prezenta decizie, sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a treia perioadă de referință prevăzute în Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/891.

*Articolul 2*

Prezenta decizie se adresează României.

Adoptată la Bruxelles, 5 decembrie 2022.

*Pentru Comisie*  
Adina VĂLEAN  
*Membru al Comisiei*

---

## ANEXĂ

**Obiective de performanță incluse în proiectul de plan de performanță revizuit prezentat de România în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 549/2004 care sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a treia perioadă de referință**

**DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL SIGURANȚEI****Eficacitatea managementului siguranței**

|                                                          |                                                                                                                                                   |             |             |             |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>România</b>                                           | <b>Obiective privind eficacitatea managementului siguranței, exprimate ca nivel de implementare, variind de la nivelul A al AESA la nivelul D</b> |             |             |             |
| <b>Furnizorul de servicii de navigație aeriană vizat</b> | <b>Obiectiv de management al siguranței</b>                                                                                                       | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> |
| <b>ROMATSA</b>                                           | Politica și obiectivele în domeniul siguranței                                                                                                    | C           | C           | <b>C</b>    |
|                                                          | Managementul riscurilor la adresa siguranței                                                                                                      | C           | C           | <b>D</b>    |
|                                                          | Asigurarea siguranței                                                                                                                             | C           | C           | <b>C</b>    |
|                                                          | Promovarea siguranței                                                                                                                             | C           | C           | <b>C</b>    |
|                                                          | Cultura siguranței                                                                                                                                | C           | C           | <b>C</b>    |

**DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL MEDIULUI****Eficiența medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale**

|                                                                                                                                                             |               |               |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>România</b>                                                                                                                                              | <b>2022</b>   | <b>2023</b>   | <b>2024</b>   |
| <b>Obiective în domeniul-cheie de performanță al mediului, exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale</b> | <b>2,05 %</b> | <b>2,05 %</b> | <b>2,05 %</b> |

**DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL CAPACITĂȚII****Întârzierea ATFM medie pe rută în minute per zbor**

|                                                                                                                   |             |             |             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>România</b>                                                                                                    | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> |
| <b>Obiective în domeniul-cheie de performanță al capacității, exprimate în minute de întârziere ATFM per zbor</b> | <b>0,04</b> | <b>0,04</b> | <b>0,04</b> |

**DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL RENTABILITĂȚII****Costul unitar determinat pentru serviciile de navigație aeriană de rută**

| <b>Zona tarifară de rută a României</b>                                                                                                             | <b>Valoare de referință 2014</b> | <b>Valoare de referință 2019</b> | <b>2020-202-1</b> | <b>2022</b>       | <b>2023</b>       | <b>2024</b>       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Obiective de rentabilitate revizuite pentru serviciile de rută, exprimate în cost unitar determinat (în termeni reali la prețurile din 2017)</b> | <b>165,00 RON</b>                | <b>155,38 RON</b>                | <b>298,87 RON</b> | <b>179,53 RON</b> | <b>163,47 RON</b> | <b>160,39 RON</b> |
|                                                                                                                                                     | 36,1-3 EUR                       | 34,0-3 EUR                       | 65,4-5 EUR        | 39,3-2 EUR        | 35,8-0 EUR        | 35,13 EUR         |